

SPECIAL: REDOVISNING

Av Anne Nilsson, Miljörapporten nr 6/2003

Hållbara affärer hetaste redovisningstrenden

Enronskandalen skakade om hela näringslivet och fick hela revisionsfirman Andersen på fall. Men skandalen har samtidigt medverkat till att miljö- och hållbarhetsfrågor tagits med i den tunga delen av företagens redovisning - årsredovisningen. Miljö- och hållbarhetsfrågor i årsredovisningen måste vara tydligt kopplade till affärerna, övriga frågor på området hänvisas till separata redovisningar och internet.

Vilka är de trender som just nu sätter sin prägel på miljö- och hållbarhetsredovisningarna? För att komma fram till dessa har MiljöRapporten pratat med ett antal experter som arbetar professionellt med miljö-, hållbarhets- eller årsredovisningar på kommunikationsbyråer, revisionsbyråer och konsultfirmor. Trots att det för tillfället råder en förvirringens tid, enligt många av dem, går det att hitta några trender inom området miljö- och hållbarhetsredovisning. Här synar vi dem i tur och ordning.

För att komplettera bilden med hur det ser ut i Redovisnings-Sverige har vi valt att undersöka hur ett antal erfarna och meriterade miljö- och hållbarhetsredovisare har gjort i sina nyutkomna redovisningar. Flyg- och resekoncernen SAS, skogsindustrikoncernerna SCA och Stora Enso, verkstadskoncernen SKF, bygg- och fastighetskoncernen Skanska och livsmedelskoncernen Swedish Meats valdes. (Att just alla företagen råkar börja på bokstaven S är inte ett medvetet val.)

Trend 1: Hållbarhet måste kopplas till affärerna

Den helt klart tydligaste trenden är att miljö- och hållbarhetsinformation som redovisas nu har krav på sig att vara affärsrelevant. De tidigare fluffiga beskrivningarna i redovisningarna om miljö- och hållbarhet är förbi.

– Miljöfrågorna håller på att växa in i näringslivet, säger professor Sören Bergström på Naturekonomihuset.

Där miljöfrågorna tidigare varit angelägenheter för entusiastiska miljöchefer och människor som brunnit för frågorna ute i företagen, är det nu andra personer som driver frågorna. Sören Bergström anser att det idag handlar om att vårda varumärken och att fördjupa kundrelationer.

En annan expert inom området Olof Landgren, kommunikationskonsult på Intellecta Corporate, menar att deras klienter inte vill uppfattas enbart som miljöexperter i sina redovisningar, informationen som redovisas måste även vara relevant och viktig för affärerna.

Diskussionen om att miljö- och hållbarhetsfrågorna måste upp på en högre nivå i företagen för att riktigt tas på allvar har pågått under flera år. En del försök har gjorts med att sätta in miljöfrågorna i ett affärsmässigt sammanhang i redovisningarna, men ofta har det inte känts helt naturligt.

Ironiskt nog har revisionsskandalen i bland annat den amerikanska energijätten Enron medfört att miljö- och hållbarhetsfrågorna fått en rejäl skjuts in i en större agenda. Det handlar om ägarstyrning eller ”corporate governance” och gäller grundläggande frågor om ägarnas ansvar för att ett företag styrs ur ett etiskt perspektiv. Exempel på frågor som berörs är ersättningar och jämställdhet – och naturligtvis också den om att driva ett hållbart företag.

– Som en reaktion på Enron har en ny lagstiftning tagits fram, som tvingar alla USA-noterade bolag att formulera en etikpolicy. Företagen måste i sin årsredovisning visa att de följer lagen genom att redovisa resultatet av det gångna årets arbete, säger Olof Landgren.

Många större svenska företag är noterade i USA och berörs av kravet på etikpolicy och redovisning av hur den efterlevs. Om den nya lagen inte följs är företaget och dess vd direkt ansvariga. I värsta fall kan ett brott mot den leda till fängelse. Detta får genomslag i redovisningarna även i Sverige.

En annan orsak till att miljö- och hållbarhetsfrågor kommit närmare affärerna, handlar, enligt Olof Landgren, om riskminimering.

– Det är lättare att bevisa att man kan minska sina affärsrisker än det är att visa på att intäkterna ökar. Att minimera riskerna medför därför goda affärer.

Trend 1 i svenska redovisningar

Samtliga av de genomgånga företagen pekar i sina redovisningar på att det finns ett samband mellan affärerna och hur man arbetar med miljö- och hållbarhet. Det krävs dock att man anstränger sig för att finna dessa kopplingar i redovisningarnas skrivningar. Affärskopplingar som lyfts fram gäller att arbetet med miljö och hållbarhet stärker varumärket, bidrar till riskminimering, ger ökad konkurrens och gör företaget till en attraktiv arbetsgivare. Företagets framgång och framtid är avgörande av ett bra arbete inom miljö och hållbarhet, skriver många av företag i sina redovisningar.

Trend 2: Mer hållbarhet in i årsredovisningen

Flera av experterna menar att en ökande andel företag satsar på att göra en enda sammanhållen årsredovisning som inkluderar miljö- och hållbarhetsinformation, istället för att göra olika separata delar. Det kan tolkas som en naturlig följd av att miljö- och hållbarhet nu kommit in som en tydlig del i affärerna.

Årsredovisningen är den enda redovisning som i dag är obligatorisk för ett aktiebolag. Separata hållbarhetsredovisningar och miljöredovisningar är fortfarande helt frivilliga åtaganden från företagets sida.

Även om miljö- och hållbarhetsinformationen tenderar till att bli mer affärsrelevant, finns det olika nivåer på den, enligt Lars Peder Hedberg, kommunikationskonsult på

Intellecta Corporate:

– Ren och djup affärsrelaterad miljö- och hållbarhetsinformation lämnas i årsredovisningen.

Exempel på sådan information kan, enligt Lars Peder Hedberg, vara hur företaget bygger varumärket med hjälp av sitt miljö- och hållbarhetsarbete, att man vill ha produkter med god miljöprestanda och att man jobbar med riskminimering kopplat till bland annat företagets förmåga att möta saneringskrav och hantera kriser.

Trots att mer miljö- och hållbarhetsinformation tenderar att hamna i årsredovisningarna har den separata miljö- och hållbarhetsredovisningen en fortsatt viktig funktion. Den förser specialintresserade med mer ingående och omfattande beskrivningar av miljö- och hållbarhetsarbetet. Ofta läggs denna information även ut på internet.

Trend 2 i svenska redovisningar

Utifrån de undersökta företagen verkar det fortfarande finnas ett behov av att ge ut separata redovisningar av arbetet med miljö och hållbarhet. Fyra av de sex företagen gör det. Samtliga av dessa har däremot en kort text om hållbarhetsarbetet i sin årsredovisning. Endast två av företagen har samlat informationen i årsredovisningen, SAS och SKF. Alla sex företag hänvisar till ytterligare information på sina hemsidor.

Trend 3: GRI trygg vägledare

En tredje trend är att allt fler företag använder delar av GRI:s (Global Reporting Initiative) riktlinjer för hållbarhetsredovisningar. GRI är en internationell satsning med en rad intressenter som syftar till att utveckla frivilliga riktlinjer för hur en redovisning bör utformas för att täcka de tre delarna av hållbar utveckling, de ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekterna.

I dag uppges över 200 ledande företag använda riktlinjerna enligt GRI. Men desto fler utnyttjar riktlinjerna som stöd då de sätter samman redovisningen.

– Många företag använder GRI:s riktlinjer genom att de sneglar på dem för att få inspiration och vägledning, men de vågar inte skriva i redovisningen att de följer dem, säger Olof Landgren.

Orsaken är enligt honom GRI:s höga krav på transparens som riktlinjerna ställer på användaren. Den senaste utgåvan av riktlinjerna från 2002 är trots allt mer flexibel enligt honom.

GRI uppmuntrar självklart användningen av riktlinjerna och de ska kunna användas i olika grad av såväl nybörjare som erfarna redovisare. Men för att ett företag ska få ange att redovisningen är "i överensstämmelse" med GRI:s riktlinjer från 2002 måste fem krav uppfyllas, däribland att redovisa eller kommentera samtliga angivna huvudindikatorer avseende ekonomiska, miljömässiga och sociala prestanda.

Trend 3 i svenska redovisningar

Samtliga företag har använt sig av GRI:s riktlinjer i större eller mindre utsträckning när de har ställt samman sina redovisningar om miljö-, ansvars-, etik- och

hållbarhetsfrågor. Detta står uttryckligen i redovisningarna. Inget av företagen redovisar däremot i överensstämmelse med dessa.

Trend 4: Bättre balans mellan de tre delarna

En fjärde trend enligt många av experterna är att det har blivit en bättre balans i redovisningarna av de tre beståndsdelarna av hållbarhetsbegreppet: miljömässiga, sociala och ekonomiska. Även om man får komma ihåg att långt ifrån alla företag behandlar det breda hållbarhetsområdet i sina redovisningar.

– Företagen tar nu ett helhetsgrepp i redovisningarna och vill redovisa sitt samhällsansvar, säger Birgit Flening, auktoriserad revisor på Ernst & Young. Från början vägde det av naturliga skäl över på miljöområdet i hållbarhetsredovisningarna, som började komma för några år sedan. Anledningen var i många fall att miljöområdet i de flesta företag var det mest utvecklade området, och där hade man information.

Under det senaste året har fokus riktats mer mot det sociala och etiska området. Genom massmedia har de frågorna lyfts upp för genomlysning. Det har gällt företagets ansvar för arbetsförhållanden hos sina leverantörer, jämställdhet, arbetsmiljö med mera. Och detta avspeglas också i redovisningarnas innehåll. (Se separat artikel om hur en del företag redovisar kring sitt ansvar för sina leverantörers agerande.)

Därmed har miljöområdet fått konkurrens av den sociala/etiska delen i redovisningarna. Och genom att hållbarhetsfrågorna nu även börjar kopplas till företagets affärer bör också informationen om den ekonomiska delen av begreppet få draghjälp.

Det tål dock att påpekas att den ekonomiska delen av hållbarhetsbegreppet inte helt överensstämmer med de begrepp man traditionellt använder inom finansiell redovisning. Hållbarhetsdefinitionen är mycket bredare: Enligt GRI:s riktlinjer inbegriper de ekonomiska indikatorerna i en hållbarhetsredovisning hur ett företag påverkar sina intressenter - de som det direkt eller indirekt har en ekonomisk samverkan med. Och därmed redovisas också hur intressenternas ekonomiska status förändras som en konsekvens av företagets aktiviteter.

Trend 4 i svenska redovisningar

Det framgår tydligt vid genomläsningen av företagens redovisningar att det fortfarande råder en övervikt för miljöinformationen. Men det sociala området har tagit stora steg framåt under det senaste året. Redovisningen av den ekonomiska delen av hållbarhetsbegreppet tycks ha långt kvar innan den kan balansera de miljömässiga och sociala delarna av redovisningarna. Av företagen tycks Skanska skapat den bästa balansen mellan de tre delarna av hållbar utveckling.

Så långt sträcker sig företagets ansvar

Efter den senaste tidens avslöjande tv-reportage om brott mot mänskliga rättigheter och miljö vid Ghanas gruvor står Atlas Copco och Sandvik vid skampålen: Deras fel – de har sålt utrustning till gruvbolaget. Detta sätter

H&M

”H&M:s syn på CSR har ett starkt fokus på leverantörskedjan. Medan vi inser vikten av att ta ansvar för våra egna handlingar, känner vi att vi kan åstadkomma de mest betydelsefulla förändringarna i riktning mot hållbarhet i tillverkningen av våra kläder.”

H&M, Corporate Social Responsibility Report 2002

AstraZeneca

”Våra globala inköpsregler anger att hänsyn ska tas till ansvarsfullt företagande vid alla inköp. Riktlinjerna innehåller allmänna principer och ger råd till våra inköpsfunktioner om hur dessa kan tillämpas. Under 2002 har vi kommunicerat våra förväntningar till våra viktigaste leverantörer, och vi har börjat med formella revisioner för att säkerställa att dessa förväntningar uppfylls.”

AstraZeneca, Vårt ansvar - ett sammandrag 2002

ICA Handlarnas

”ICA:s kvalitetspolicy slår fast att våra produkter ska vara producerade på ett etiskt godtagbart sätt. Det bästa sättet vi idag känner till för att förvissa oss om arbetssituationer är en certifiering för SA 8000, en internationell standard för dessa frågor. Att ta sig till en certifiering kan ta tid och därför arbetar ICA långsiktigt med frågorna där inköparen kan starta diskussionen genom att låta leverantören besvara en enkät med arbetsförhållanden.”

ICA Handlarnas AB, Rapport 2002, Kvalitet - Miljö - Hälsa - Etik och Samhälle

Coop Norden

”Etikarbetet innebär också att Coop-koncernen har direktkontakt med de lokala marknaderna genom egen personal som säkerställer att etikpolicyn följs. Därmed kan Coop erbjuda konsumenterna en hög grad av trygghet i att varorna producerats under bra förhållanden”.

Coop Norden, Verksamhetsbeskrivning för 2002

Axfood

”På flera håll i världen förekommer sociala problem vid produktion av livsmedel. För att göra medarbetare inom Axfood medvetna om detta har vi under 2002 tagit fram en rapport över det aktuella läget, dels vad gäller länder och regioner, dels vad gäller produkter. Vi har börjat revidera våra avtal med leverantörer för att inkludera krav på socialt ansvarstagande.”

Axfood årsredovisning 2002

Swedish Match

”En genomgång pågår av verksamhetens status i sociala frågor som ska säkerställa att koncernen lever upp till de förväntningar som omvärlden, medarbetare och ägare har på Swedish Match som företag ... Koncernen strävar också efter att leverantörer följer de riktlinjer koncernen utarbetat, bland annat via krav i leverantörskontrakt.”

Swedish Match, Årsredovisning 2002

Atlas Copco

”De stora utmaningarna för Atlas Copco i den sociala dimensionen av hållbarhet inkluderar ... säkerställande av att mänskliga och arbetsrelaterade rättigheter respekteras i såväl våra verksamheter som våra leverantörers och affärspartners. I hela koncernen pågår det ansträngningar att skydda Atlas Copcos rykte som en mycket bra arbetsplats.”

Atlas Copco Sustainability Report 2002

Electrolux

”Under året har vi tagit ännu ett viktigt steg på vägen mot hållbart företagande. Med införandet av en uppförandekod för arbetsplatsen och antagandet av FN:s Global Compact, accepterar vi vårt ansvar som ett globalt företag genom att tydligt fastställa vilka regler som gäller. I Europa, i Nordamerika och i resten av världen.”

Electrolux, Environmental and Social Report 2002

Volvo

”Genom att gå med i Global Compact deklarerade vi ytterligare ambitionen att vara en ansvarsfull och trovärdig medlem i samhället. För närvarande håller vi på att inom dessa områden definiera våra egna riktlinjer, som kombineras med våra affärsetikprinciper. Inom företaget finns ett stort engagemang och intresse för dessa frågor.”

Volvokoncernen 2002

Scania

”Genom Scantias inköbspolicy ställs krav på leverantörer avseende kvalitet, miljöpåverkan, affärsetik och sociala åtagande.”

Scania, Årsredovisning 2002

Granskning allt hetare

När granskningen av miljöredovisningar började ta sina trevande steg i mitten av 1990-talet, kunde miljöchefer hävda att det var något överflödigt. Uppgifterna kontrollerades ju redan en gång av tillsynsmyndigheten. Det var då det. Faktum är att allt fler företag nu låter en oberoende part granska sina miljö- och hållbarhetsredovisningar.

Antalet företag med redovisningar som är granskade ökar visar olika studier. Det internationella miljökonsultföretag. ERM:s (Environmental Resources Management) senaste studie från 2002 visar att 75 procent av företagens miljö-, hållbarhets-, eller sociala redovisningar var granskade av en oberoende part och fler var på gång. I studien ingick 80 av de ledande företagen. Revisionsföretaget KPMG:s internationella studie från 2002 pekar också på att andelen företag som låter granska sina redovisningar har ökat under de senaste åren. Utav de 250 största företagen i världen var det 29 procent, av de som gjorde en redovisning, som lät den bli externt granskad. År 1999 var siffran 19 procent. Och mycket tyder på att trenden med att låta granska sina miljö- och hållbarhetsredovisningar håller i sig.

Söker trovärdighet och effektivitet

Det finns flera skäl bakom att granskningarna börjar bli allt mer etablerade.

Ett skäl är att de redovisande företagen vill öka redovisningens trovärdighet och därmed undvika att viktiga intressentgrupper ifrågasätter informationen i redovisningen.

– Nyckelintressenter, såsom fondansvariga, börjar i ökande utsträckning använda hållbarhetsredovisningar i sitt finansiella beslutstagande, sa David Devlin, ordförande i FEE (den europeiska revisorsfederationen), i samband med att FEE nyligen kom ut med skriften *Benefits of Sustainability Assurance*.

Ett andra skäl till granskning kan vara att en företagsledning vill förbättra informationssystemets kvalitet eller att de vill ha oberoende synpunkter på hur redovisningen kan förbättras.

Ett tredje skäl kan vara att metoderna för granskning av miljö- och hållbarhetsredovisningar så smått börjar finna sin form. Granskarna av miljö- och hållbarhetsredovisningar skiljer sig åt såväl i bakgrund som i storlek. Huvudsakligen utgörs de av revisionsbyråer, konsulter eller frivilligorganisationer. Men även en enskild individ kan vara granskare.

Intressenter styr val av granskare

Enligt den tidigare nämnda ERM-studien anpassar företagen valet av granskare till den målgrupp som de vill påverka med sin redovisning. Om målgruppen är företagets aktieägare väljs någon av de stora revisionsbyråerna (vanligtvis den som sköter den finansiella revisionen). Om målgruppen är kunskapssökare faller valet istället på miljökonsulter eller konsulter inom det sociala området. I de fall redovisningen riktar sig till den breda allmänheten, vilket är sällsynt enligt studien, är frivilligorganisationer eller kändisar de mest trovärdiga granskarna.

Den kritik som i början riktades mot revisionsbyråerna för att de saknade tillräcklig kompetens inom bland annat miljö har tagit skruv. I dag har de fyra stora revisionsbolagen kompletterat med specialistkompetens inom området.

Nu börjar också de ledande företagen använda sig av flera granskare, till exempel en revisionsbyrå plus en frivilligorganisation. Detta görs för att få en så mångsidig belysning av redovisningen och redovisningsprocessen som möjligt.

Krav på granskare ökar

Då området är mycket brett och kräver kompetens och erfarenhet i såväl miljöfrågor som sociala och ekonomiska frågor och därutöver även systemkunskap och revisionsmetodik, arbetar allt fler granskare med så kallade multidisciplinära team. Så sker åtminstone vid de större revisionsbyråerna, som är de dominerande aktörerna inom granskning av miljö- och hållbarhetsredovisningar.

Men kanske viktigast av allt är att granskaren är oberoende från den organisation som granskas. Oberoendet kan ifrågasättas om granskaren till exempel har andra stora intäkter från företaget, eller om denne själv har varit med och infört systemet som granskas. Granskarens oberoende är A och O – både för redovisningens trovärdighet och för att granskarens intygande ska uppfattas som trovärdigt av intressenterna.

Det finns dock ännu ingen kvalitetsmärkning eller auktorisation av granskare av miljö- eller hållbarhetsredovisningar, såsom det finns för granskare av finansiell information (auktoriserad revisor och godkänd revisor) eller granskare av miljöledningssystem (certifierad miljörevisionsledare och certifierad miljörevisor). För ett antal år sedan diskuterade certifieringsbolaget Integria möjligheten att certifiera även granskare av miljöredovisningar men arbetet har stannat upp.

– Vi arbetar inte med detta i dag då vi inte lyckats få en neutral part som står bakom regelverket, säger Thomas Lundberg på Integria Certifiering.

Hos föreningen för revisionsbyråbranschen, FAR, förlitar man sig på den befintliga kvalitetskontrollen som gäller medlemmarna, enligt Gunnar Abrahamson, ordförande i dess samrådsgrupp för miljöfrågor, socialt ansvar och hållbar utveckling. Därutöver uppger han att det sker en intern kvalitetssäkring av granskningsuppdragen som sker på revisionsföretag ägda av FAR-medlemmar.

Inte bara en stämpel

De företag som låter granska sina redovisningar vill nu ha ut mer av granskningen än tidigare då det viktiga var godkändstämpeln. Kraven har ökat. I dag vill företagen få full valuta för de pengar som granskningen kostar.

Granskningen av redovisningen måste därför också resultera i att företagets miljö- och hållbarhetsarbete skärps - det vill säga att granskningen innebär ett lärande för det redovisande företaget. Eller som Matt Haddon, ansvarig för ERM:s granskningsverksamhet i Storbritannien, säger i studien:

– Granskning används som ett verktyg för att påskynda nya modeller för att beskriva beteende, inte bara för att kontrollera att siffrorna stämmer.

Det är därför viktigt för en uppdragsgivare att verkligen dra nytta av de synpunkter som granskaren ger om redovisningen och/eller redovisningsprocessen. Förutom en granskningsberättelse eller ett intygande i redovisningen lämnar också granskaren i vissa fall en granskningsrapport med konkreta förbättringsförslag till företaget.

Olika typer av granskning

Metoderna för granskning av miljö- och hållbarhetsredovisningar börjar successivt följa vissa bestämda mönster, framför allt i Europa. Men fortfarande finns det stora skillnader i angreppssätt, omfattning, metod och fokus.

Försök görs dock för att skapa ett allmänt angreppssätt för granskning av hållbarhetsredovisningar. I sitt diskussionspapper *Providing Assurance on Sustainability Reports* från 2002 har FEE (den europeiska revisorsfederationen) identifierat tre angreppssätt: finansiell revision, social revision och konsulting.

Det allmänna angreppssättet hämtar idéerna till sin struktur från revisionsbyråers granskning av finansiell redovisning, men det har kompletterats med den sociala revisionens intressentdialog och konsulternas förståelse för ledningssystem och processer. Faktarutan ovan beskriver detta allmänna angreppssätt för hur en granskning av en hållbarhetsredovisning kan gå till.

Ett företag kan låta avgränsa ett granskningsuppdrag. Uppdraget kan begränsas till att till exempel bara omfatta systemet för insamling av sifferdata på en särskild anläggning – och det kan omfatta hela koncernens hållbarhetsredovisning.

Metoderna som används kan bestå av analytisk bedömning, detaljgranskning, stickprov, platsbesök, intervju med ledningspersonal, hearing med intressenter med mera. Fokus i granskningen kan exempelvis ligga på företagets koldioxidutsläpp under året som redovisas eller på hur underleverantörer uppfyller företagets uppförandekod.

Nu finns en standard

I mars i år lanserades världens första standard för granskning av hållbarhetsredovisningar, AA1000 Assurance Standard. Det är första gången som ett helhetsgrepp tas om frågan. Bakom står det Londonbaserade institutet Accountability som tillsammans med ett hundratal andra organisationer utvecklat standarden under två års tid. De inblandade aktörerna representerar bland andra revisorer, konsulter, investerare, frivilligorganisationer och företag.

Den nya granskningsstandarden utgör såväl ett fristående dokument om granskning, som en del av Accountabilities AA1000 Series - en processmodell för hur man redovisar.

Principerna som standarden bygger på är: väsentlighet (materiality), fullständighet (completeness) och lyhördhet (responsiveness). Det återstår dock mycket arbete med standarden för att den ska bli ett kraftfullt och tydligt verktyg för granskning. Den kommer successivt att kompletteras med detaljerade vägledningar efter hand som praktiska erfarenheter följs upp.

I Sverige har det inom FAR pågått ett arbete med att utarbeta en vägledning för medlemmarnas granskning av separata hållbarhetsredovisningar.

– Revisionskommittén kommer i mitten av maj att diskutera ett utkast till vägledning, säger Gunnar Abrahamson.

Kruxet: Granskningsberättelsen

Som bevis för att en redovisning har granskas lämnas ett intygande, eller på revisorsspråk en granskningsberättelse, för publicering i redovisningen. Revisionsbyråerna följer vanligtvis en enhetlig modell för hur utlåtandet ska se ut. Men det finns också mer fria former av utlåtanden.

För att läsaren inte ska vilseföras av informationen i granskningsberättelsen bör den självklart vara lättförstådd och entydig. Läsaren ska få en god uppfattning om hur granskningen har genomförts, förstå graden av säkerhet som granskningen utförts med och resultatet av den.

Enligt det brittiska miljökonsultföretaget Sustainabilitys rapport Trust us finns dock mycket mer att önska när det gäller hur granskningsberättelserna utformas, särskilt

från revisionsbyråerna. Granskningsberättelserna från revisionsbyråerna täcker granskningsprocessen i detalj, medan granskningens resultat och företagens gensvar saknas. Det kan medföra att läsaren får svårt att utvärdera granskningens trovärdighet. Konsulternas intygande däremot pekar på svagheter och styrkor i system och processer, drar slutsatser om redovisningens omfattning, presenterar rekommendationer men är mindre enhetliga i metod och form.

Frivilligorganisationerna går längst i sina uttalanden genom att de ger sin syn på företagens hållbarhetsarbete, vilket bedöms öka trovärdigheten.

Men tillräckligt är det inte – mer transparens i granskningen och mer analyser av hållbarhetsprestanda efterlyses i rapporten.

Mer information på nätet

<http://www.acca.org.uk>

<http://www.accountability.org.uk>

<http://www.csreurope.org>

<http://www.far.se>

<http://www.fee.be>

<http://www.finansanalytiker.se>

<http://www.globalreporting.org>

<http://www.ifac.org>

<http://www.sdportal.org>